

**Tomáš
Halík**

**Templetonova
cena 2014**

katalog vydaných titulů

NLN

Z proslovu při tiskové konferenci oznamující udělení Templetonovy ceny v Londýně 13. března 2014

... Svět, v němž žijeme, je hluboce ambivalentní, plný paradoxů, a proto nabízí možnost různých interpretací: jak náboženské, tak ateistické. Už Pascal napsal, že je dost světla pro toho, kdo chce věřit a dost tmy pro toho, kdo chce zvolit opačnou alternativu. Bůh z nás nesnímá svobodu a odpovědnost, spojené s touto naší volbou.

Ve svých knihách a přednáškách se však snažím projevit respekt vůči těm, kdo mají potíže s mnohými dnešními podobami jak náboženství, tak i ateismu.

V současném světě se setkáváme s hluchým a sebejistým náboženským fundamentalismem a také s neméně arogantním a neméně naivním militantním ateismem. Oba tyto extrémny, které se sobě navzájem velmi podobají, považují za slepé uličky kulturní evoluce.

Mé srdce je na straně těch, kdo jsou hledající. Mezi věřícími jsou mnozí lidé, pro něž víra není opevněná pevnost, nýbrž cesta. Následují výzvu stále znovu a znovu zajiždět na hlubinu.

A rovněž i mezi těmi, kteří se nepovažují za věřící, je množství těch, kteří nejsou zabydlení v domě dogmatického ateismu, kteří nejsou slepí pro spirituální dimenzi života. I oni jsou hledači. I mnozí z těch, kteří „zápasí s Bohem“, jsou pravděpodobně Bohu bližší než mnozí konvenční a konformní věřící. Pro čtenáře Bible není překvapení, že Bůh má rád ty, kteří s ním zápasí.

Díky kardinálu Newmanovi jsem pochopil, že tradice je dynamický proces stále reinterpretace pokladu víry. Důraz kardinála Newmana na důstojnost a prioritu svědomí hluboce rezonovala s naší českou kulturní tradicí, poznamenanou Janem Husem, mučedníkem svědomí.

Pravdivost a zralost víry se pozná také podle toho, *nakolik víra vytváří prostor pro svědomí*, nakolik ho osvětluje, povzbuzuje a posiluje. Zralá víra přispívá k zralosti svědomí, nezralá víra svědomí nedůvěřuje a vyžaduje jednoduché černobílé odpovědi na složité otázky.

Svatý Augustin se ptá: „kam tě mohu pozvat, můj Bože?“ Mou odpovědí je pokorná modlitba: „můj Bože, milující Otče všech lidí, přijď do svatyně našich svědomí a uč naše svědomí naslouchat Tvému hlasu. Uč nás rozumět své řeči v hluku světa, uč nás číst a rozumět znamení času!“

Jestliže rozumím dobře záměru sira Johna Templetona, chtěl vytvořit z generace na generaci, přes hranice národů, kultur a náboženství, společenství mužů a žen, kteří se ve své době a ve svých podmínkách snažili rozumět znamení doby a otvírat své mysli a srdce vanutí Ducha.

Spokorou a vděčností vstupuji dnes do tohoto společenství, na jehož počátku stojí tak svaté osoby jako Matka Tereza a bratr Roger Schutz.

Přes všechny rozdíly nás jistě alespoň jedno spojuje. Je to myšlenka, která inspirovala sira Johna Templetona k jeho ušlechtilému záměru.

Je to vědomí, že stálá kultivace spirituální dimenze je nezbytná pro život individuí i společnosti. Společný dům naší civilizace by byl chladný a nehostinný, kdyby zde chyběl oheň ducha. Rozum je velký dar Boží, věda a technika patří k sloupům naší civilizace. Ale racionalita bez jakýchkoliv spirituálních a morálních impulsů z hloubky víry by mohla být nebezpečnou třaskavinou...

...V románu českého spisovatele Karla Čapka dostává vynálezce třaskavé látky nakonec pokyn shůry: Chtěl jsi dělat velké věci a budeš dělat malé. Budeš dělat něco, co by svítilo a hrálo.

Můj přítel Václav Havel vyjádřil v době „sametové revoluce“ před 25 lety naději, že „pravda a láska“ zvítězí nad lží a nenávistí. To je ohromný, těžký úkol pro celý zbytek dějin.

Já bych chtěl zbytek života dělat alespoň malé věci, které by v našem světě lidem svítily a hrály.

K tomu mi pomáhá Bůh.

Nakladatelství
Lidové
noviny

Tomáš Halík
**CO JE BEZ CHVĚNÍ,
NENÍ PEVNÉ**
*labyrintem světa
s vírou a pochybností*

Co je bez chvění, není pevné

Labyrintem světa s vírou a pochybností

Ve čtrnácti meditativních textech, inspirovaných zážitky a dojmy z cest po světě, rekapitulací vlastního života i některými otázkami filozofie náboženství, se Tomáš Halík zamýšlí nad základními otázkami. Otázkami, které vytyčují půdorys lidského života, ale jejichž řešení v podmínkách světa počátku třetího tisíciletí získává novou naléhavost, nad lidskou bídou a vztahem k násilí, nad osobní i politickou odpovědností, nad vztahem k historii, nad pojetím zbožnosti, nad místem křesťanství v současném světě, nad lidským štěstím, nad prožitkem smutku v lidském životě a nad láskou.

ISBN 978-80-7422-024-1

černobílé fotografie

384 stran, 295 Kč

kniha, CD, audiokniha: audioteka.cz, e-kniha: nlm.cz

Oslovit Zachea

Soubor proslovů při různých příležitostech (mše za Olgu Havlovou, rekviem za Ivana Diviše, uložení ostatků Vlasty Buriana aj.) a kázání na neděle a svátky v univerzitním kostele Nejsvětějšího Salvátora, doplněný úvahou o poslání kázání je příležitostí odpovědět na otázky, které si člověk klade nad texty Bible i na křížovatkách vlastního života. Kázání umožňuje střídat literární styly – od patosu k humoru, od filozofické meditace ke kritickým poznámkám na okraj doby.

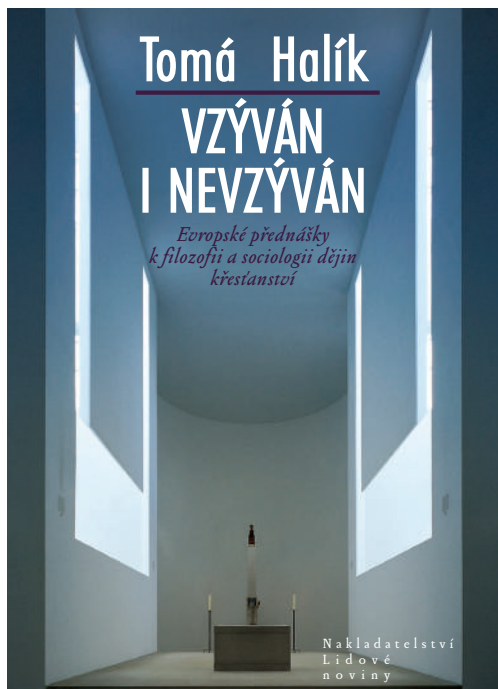
Snažím se ve svých kázáních a promluvách oslovit zejména lidi hledající, přemýšlivé, včetně těch, kteří nikdy nezdомácněli v kostelních lavicích a udržují si odstup od tradičního církevního prostředí. I jim bych chtěl pomoci k porozumění Písmu a křesťanské tradici, pozvat je k radosti svátků a nabídnout jim inspiraci v hledání vlastní životní filozofie a spirituality.

ISBN 978-80-7422-159-0

černobílé fotografie

504 stran, 379 Kč

kniha, e-kniha: nln.cz

Vzývání a nevzývání

Evropské přednášky k filozofii a sociologii dějin křesťanství

Soubor šestnácti přednášek, proslovených autorem na různých evropských univerzitách a mezinárodních konferencích v sedmi evropských zemích. Z hlediska filozofie, sociologie a teologie se zabývá otázkami evropské identity, včetně aktuálních problémů ústavy Evropské unie či vztahu Západu a islámu. Toto dílo lze číst nejen jako originální reflexi západní duchovní kultury, vztahu křesťanství, náboženství a sekulární kultury, nýbrž zároveň jako naléhavou výzvu k toleranci a spolupráci přes nejrůznější názorové hranice, jako protest proti náboženskému i sekularistickému fundamentalismu a fanatismu a pozvání k dialogu mezi vyznavači křesťanské víry a sekulárního humanismu.

ISBN 80-7106-692-3
černobílé fotografie
376 stran, 275 Kč
kniha, e-kniha: nln.cz

Noc zpovědníka

Paradoxy malé víry v postoptimistické době

V šestnácti esejích se autor zabývá duchovními a společenskými problémy naší doby – eskalací násilí, rolí médií, prolínáním kultur, dialogem vědy a víry apod. – i zráním člověka v krizových situacích. Jádro křesťanství, velikonoční příběh o kříži a vzkříšení, chápe jako výzvu projít ztroskotáním a „nabrat druhý dech“. Je třeba přejít od „laciné víry“ ke „křesťanství druhého dechu“ – k odvaze přijmout život se všemi jeho paradoxy a tajemstvími. Čtenář zde nalezne kritické úvahy o stavu společnosti, o současných proměnách náboženství, humorné šlehy do vlastních řad, filozofické meditace nad paradoxními biblickými výroky i psychologické postřehy z autorovy dlouholeté zkušenosti při duchovním doprovázení lidí, hledajících odpovědi na vážné životní otázky.

ISBN 978-80-7106-777-1

černobílé fotografie

256 stran, 279 Kč

kniha, CD, audiokniha: audioteka.cz, e-kniha: nln.cz

Vzdáleným nablízku

Vášeň a trpělivost v setkání víry s nevírou

Kniha o vztahu víry a nevíry tváří v tvář aktuálním problémům naší doby vznikla z podnětu významného amerického nakladatelství Doubleday, a je tedy první knihou Tomáše Halíka obracející se přímo k anglicky mluvícímu světu. Podle amerických recenzentů jde o dílo ...jednoho z nejoriginálnějších náboženských myslitelů naší doby, pokračujícího v tradici G. K. Chestertona, C. S. Lewise, Henriho Nouwena a Thomase Mertona... Nabízí tvořivý a nevšední pohled na vztah náboženství, víry a spirituality ke kultuře a k světu, v němž žijeme, a je navíc psané jazykem, který je přístupný mnoha lidem. Za knihu získal Tomáš Halík Cenu za nejlepší teologickou knihu Evropy.

ISBN 978-80-7422-271-9

černobílé fotografie

256 stran, 279 Kč

kniha, CD, audiokniha: audioteka.cz, e-kniha: nlm.cz

Dotkni se ran

Spiritualita nelhostejnosti

Ve čtrnácti esejích autor vychází z evangelijního příběhu o „nevěřícím Tomášovi“. Ke křesťanské víře patří odvaha vidět rány našeho světa a dotýkat se jich vírou, která sama je jimi zasažena, zraněna; představy o Bohu, církvi a víře „bez zranění“ autor považuje za iluze. Tváří v tvář „zraněnému Bohu“ člověk může odložit „brnění, masky a šminky“, jimiž před druhými a někdy sám před sebou zakrývá svá bolestná místa. Kniha obsahuje jak teologicko-filozofické meditace, dotýkající se mystických hloubek víry, tak překvapivé, ostré i místy humorné komentáře konkrétních událostí a typických znaků naší doby. Zdrojem autorovy inspirace je křesťanská i židovská mystika, Pavlova a Lutherova teologie kříže, současná postmoderní filozofie a teologie i poklady staré lidové velikonoční zbožnosti a umění a v neposlední řadě i autorovy vlastní zkušenosti z dlouholeté terapeutické i pastorační praxe.

ISBN 978-80-7106-979-9

obrazový doprovod: barevné reprodukce Křížové cesty od Mikuláše Medka

256 stran, 289 Kč

kniha, CD, audiokniha: audioteka.cz, e-kniha: nlm.cz

Tomáš
Halík | STROMU
ZBÝVÁ
NADĚJE
Krize jako šance

Stromu zbývá naděje

Krize jako šance

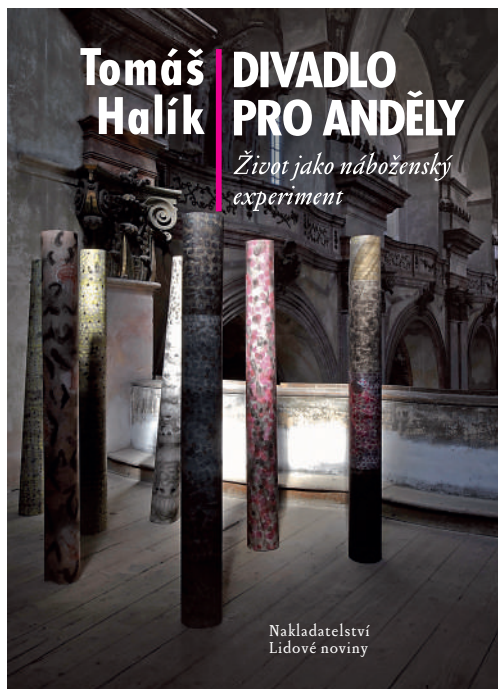
Tento soubor esejů spojuje velké téma: naděje. Autor učí úctě ke každé podobě lidské naděje, protože v ní může být skryto víc, než jen cíl, k němuž se vědomě upíná – v hloubi naděje tuší žízeň po absolutnu. Naděje je zvláště aktuální téma v čase krize, kterou autor pojímá širěji než jen krizi ekonomickou. Každá krize je však šance: právě krize v životech jednotlivců i společností, v nichž se mnohé naděje ukazují být pouhými iluzemi, umožňuje naději pročistit se a uzrát, „zamířit na hlubinu“ – krize je tak kolébkou naděje. Autor polemizuje s jednostranností ateismu i povrchní náboženskostí, hlásí se k teologii, „která se podobně jako Bible podobá spíše literatuře a umění vůbec originalitou stále nových reinterpretací a vnitřní bohatostí, než uzavřeným „bezrozporným“ systémům pozitivistické vědy či novověkých „vědeckých ideologií“.

ISBN 978-80-7106-989-8

obrazový doprovod: autorský výběr děl Adrieny Šimotové

240 stran, 269 Kč

kniha, CD, audiokniha: audioteka.cz, e-kniha: nlm.cz

Divadlo pro anděly

Život jako náboženský experiment

V souboru 15 esejů autor dále rozvíjí svou filozofii dialogu víry a nevíry. Jednou z inspirací jeho úvah byla výzva papeže Benedikta XVI., aby ti, kteří nemohou přijmout víru v Boha, se přesto snažili žít „jako kdyby Bůh byl“. Tomáš Halík se ptá, co vlastně rozlišuje život věřících a nevěřících a zda i věřící nemohou chápat víru jako hypotézu, kterou musí neustále ověřovat vlastním životem.

„Zaměřuji se více na způsob víry než na obsah víry, zajímá mne více to, jak člověk věří, než to, čemu věří. Víra a nevíra (respektive různé verze víry) nejsou pro mne soubory přesvědčení o metafyzických otázkách, nýbrž prázakladní postoje k životu, žité situace včetně našeho porozumění těmto situacím.“

ISBN 978-80-7422-051-7

obrazový doprovod: reprodukce děl členů umělecké besedy, foto Jan Brodský

264 stran, 279 Kč

kniha, CD, audiokniha: audioteka.cz, e-kniha: nlm.cz

Nakladatelství
Lidové noviny

Tomáš Halík
ÚVAHY
NA PRAHU
TISÍCILETÍ

Úvahy na prahu tisíciletí

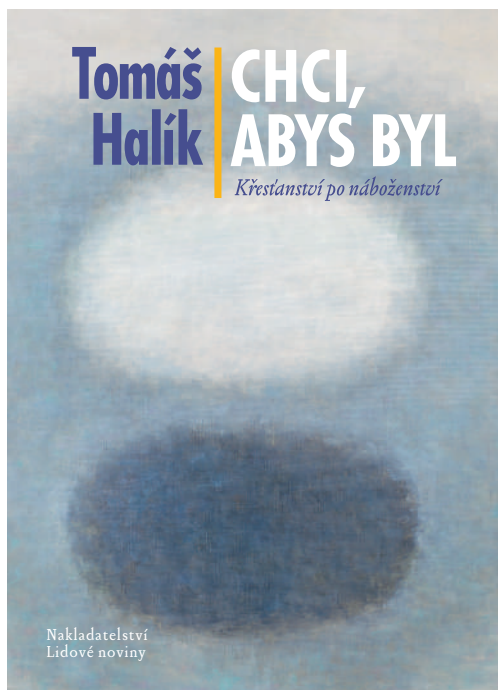
Původně rozhlasové fejetony, jimiž Tomáš Halík oslovoval v letech 2000–2002 své posluchače v ranním vysílání stanice BBC, meditativní úvahy k významným církevním svátkům v průběhu roku (od adventu, přes Vánoce, Velikonoce, Letnice ke Všem svatým a Památce zesnulých), poznámky k historickým událostem (25. únor, Francouzská revoluce, 11. září 2001) a úvahy k dalším mezníkům duchovního a občanského života (čín Jana Palacha, sv. Cyril a Metoděj, Jan Hus, osobnost svatého Václava) jsou v tomto svazku uspořádány podle ročního koloběhu. Tak vznikla pozoruhodná dokumentární výpověď o morálním půdorysu našeho života, o duchovní a společenské atmosféře na počátku milénia.

ISBN 978-80-7422-117-0

ilustrace: Jáchym Šerých

96 stran, 177 Kč

kniha

Chci, abys byl

Křesťanství po náboženství

Po autorových knihách o víře a naději je hlavním tématem této knížky *láska*. Ježíš označil přikázání lásky k Bohu a k bližnímu za největší ze všech; učil, že člověk má *milovat i své nepřátele*. Mnoha lidem dnes znějí tyto výroky o lásce jako věty neznámého či už dávno zapomenutého jazyka. Autor se je snaží přiblížit hlavně těm, kteří na náboženské otázky odpovídají pokorným „nevíme“. Je přesvědčen, že právě končí novověká podoba náboženství a že s ní odchází představa o Bohu, kterou nazývá „banální bůh“. Nekončí však víra, naděje a láska.

Autor připomíná definici lásky, připisovanou svatému Augustinovi: Miluji, to znamená: chci, abys byl. Tvrdí, že pro křesťanství není tak důležité, zda člověk věří v Boha, nýbrž zda *Boha miluje* – zda *touží* po tom, aby Bůh byl – ne ve smyslu přání, nýbrž *existenciálního přesvědčení*.

ISBN 978-80-7422-177-4

obrazový doprovod: barevné reprodukce děl Václava Boštíka

264 stran, 279 Kč

kniha, CD, audiokniha: audioteka.cz, e-kniha: nlm.cz

Žít s tajemstvím

Podněty k promýšlení víry

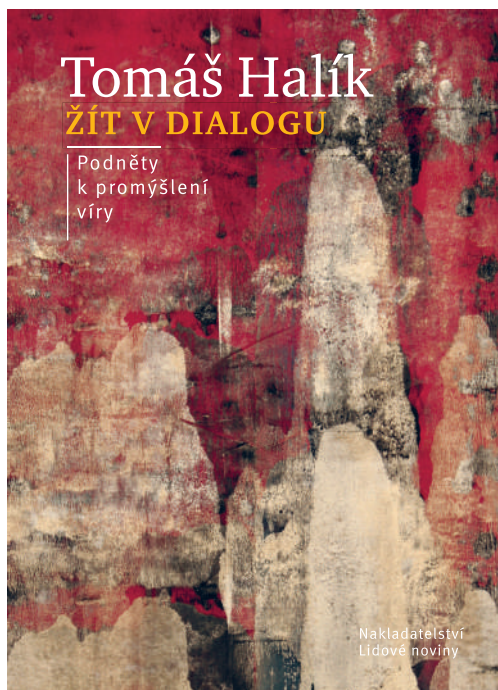
„Žít s tajemstvím“ je kniha bilanční. Souhrn nejdůležitějších myšlenek posledních let tvoří tematicky utříděné kompendium, které může pomoci k snadnější orientaci v myšlenkovém světě Tomáše Halíka. Kniha však zároveň může sloužit jako bohatý zdroj podnětů k osobní meditaci na daná témata. Tematické soubory úryvků z autorových knih doplňuje studie Martina Kočího, věnovaná přínosu Tomáše Halíka k dnešnímu teologickému myšlení a mapující jeho místo v euro-americké postmoderní filozofii náboženství.

ISBN 978-80-7422-255-9

obrazový doprovod: barevné reprodukce děl Patrika Hábla

256 stran, 259 Kč

kniha, e-kniha: nlm.cz

Žít v dialogu

Podněty k promýšlení víry

Kniha *Žít v dialogu* je druhým dílem souboru tematicky utříděných myšlenek z děl Tomáše Halíka. Zatímco první díl s názvem *Žít s tajemstvím* obsahoval hlavně teologicko-filozofické úvahy, v této navazující knize najde čtenář také sociologické, historiografické a politologické reflexe fenoménu náboženství. Autor se zaměřuje i na otázky vztahu mezi náboženstvími, vztahu české společnosti k víře, vztahu náboženství a politiky, dějinnými proměnami církve a nakonec vztahem víry a humoru.

ISBN 978-80-7422-286-3

obrazový doprovod: barevné reprodukce děl Patrika Hábla

176 stran, 249 Kč

kniha, e-kniha: nln.cz

Tomáš Halík získal řadu prestižních domácích i mezinárodních cen

1997	Cena Masarykovy akademie za tvůrčí činnost (Praha)
2002	The Andrew Elias Human Tolerance Award za vynikající zásluhy v šíření hodnot tolerance a duchovní a intelektuální svobody (USA)
2003	Cena kardinála Königa za zásluhy o obhajobu lidských práv a duchovní svobody, Rakousko, (Laudator: Václav Havel)
2006	Cena za literaturu Českého literárního fondu za knihu Noc zpovědníka (Praha)
2007	Cena Fenix Svazu polských knihkupců za nejlepší knihu zahraničního autora za knihu Vyzván i nevyzván (Polsko)
2007	Cena české společnosti pro vědy a umění za literární, vědeckou a pedagogickou aktivitu
2008	titul monsignore, čestný prelát Jeho svatosti, udělen papežem Benediktem XVI.
2009	Cena Pravda a právo za zásluhy o lidská práva (Praha)
2010	Cena Romano Guardiniho za vynikající zásluhy o interpretaci současné doby a společnosti, Německo (Laudator: ministr Karel Schwarzenberg a cardinal R. Marx, mnichovský arcibiskup)
2010	Zlatá medaile sv. Vojtěcha arcibiskupství pražského za mimořádně účinné přiblížení obrazu církve a evangelia spoluobčanům, Praha (Laudator: Kardinál Dominik Duka)
2010	Medaile za mimořádné zásluhy za mezináboženský a mezikulturní dialog (Islámská společnost Mosaika-Platform, Praha)
2011	Čestný titul „Muž smíření roku 2010“ za vynikající zásluhy o dialog mezi křesťany a Židy (Rada křesťanů a Židů, Polsko)
2012	Rytířský řád řádu za zásluhy Polské republiky, udělený prezidentem Polské republiky Komorowskim
2014	Templeton Prize for Progress Toward Research or Discoveries about Spiritual Realities

Tomáš Halík získal britskou Templetonovu cenu, nejvyšší mezinárodní ocenění udělované osobnostem za jejich přínos v oblasti duchovního života...

...Asi nikdo u nás v posledních dvaceti letech nedokázal přesvědčivěji nasvítit duchovní rozměr lidského života jako něco normálního, přirozeného a zdravého. Podařilo se mu přinejmenším poopravit vnímání křesťanství, které v lidových představách většiny Čechů (jižní Morava promine) ztuhlo v jakýsi archaický a nevědecký dogmatismus, směs pověr a potlačených pudů. V Halíkových textech křesťanství ožívá jako existenciální a intelektuální dobrodružství srdce, aniž přitom čtenář nutně musí být autorův souvěrec...

RESPEKT 13. 3. 2013, Petr Třešňák

Knihy, e-knihy a CD Tomáše Halíka zakoupíte na nln.cz nebo ve Vinohradském knihkupectví, Jana Masaryka 58, Praha 2, tel.: 224 250 365

Další informace o knihách: nln.cz

Informace o Tomáši Halíkovi: halik.cz, tomashalik.com